

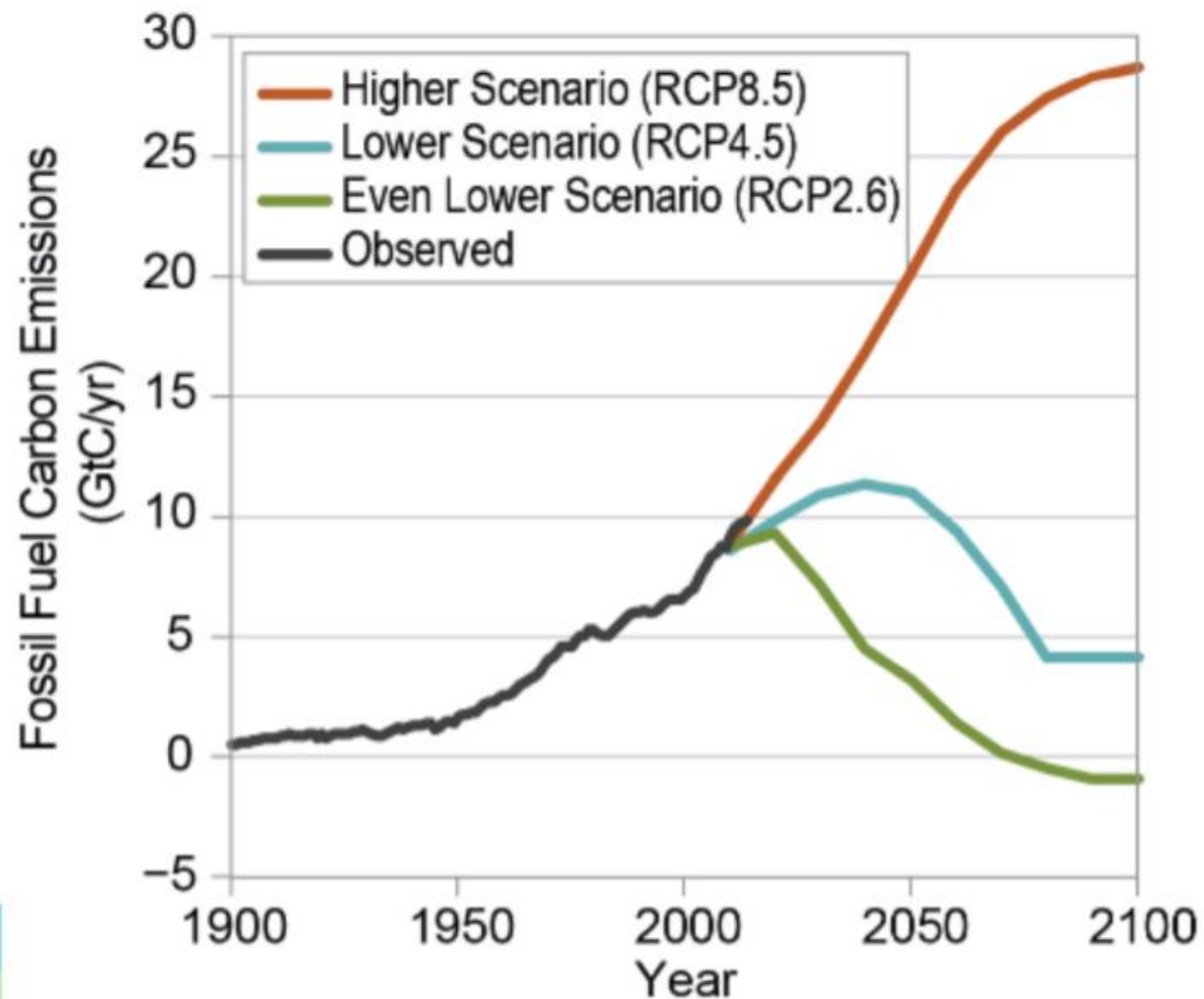

Ilmastotekoja jatkossakin!

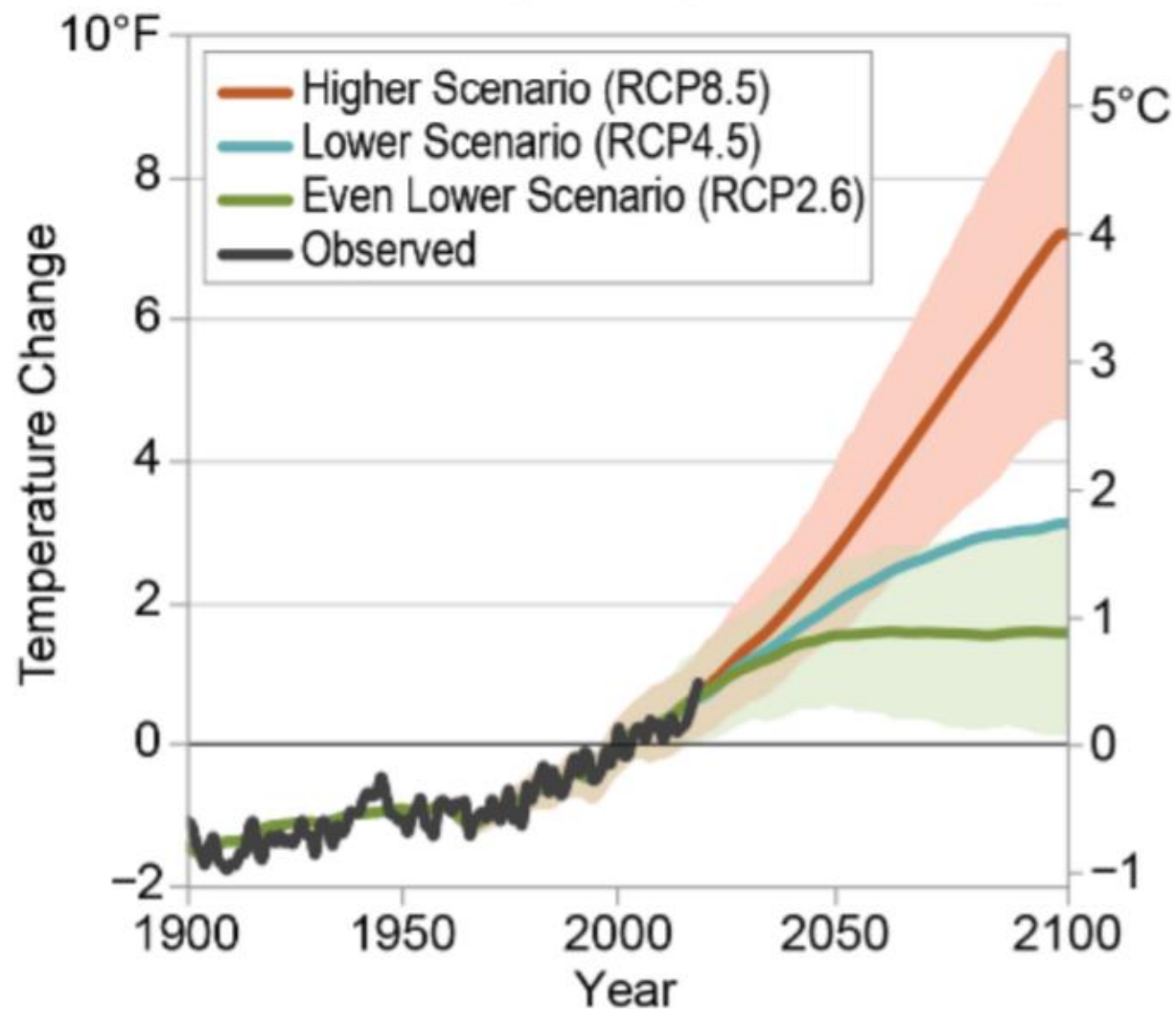
MTK Pohjois-Savo 2.12.2019

Teppo Säkkinen

Global Carbon Emissions

Global Average Temperature Change

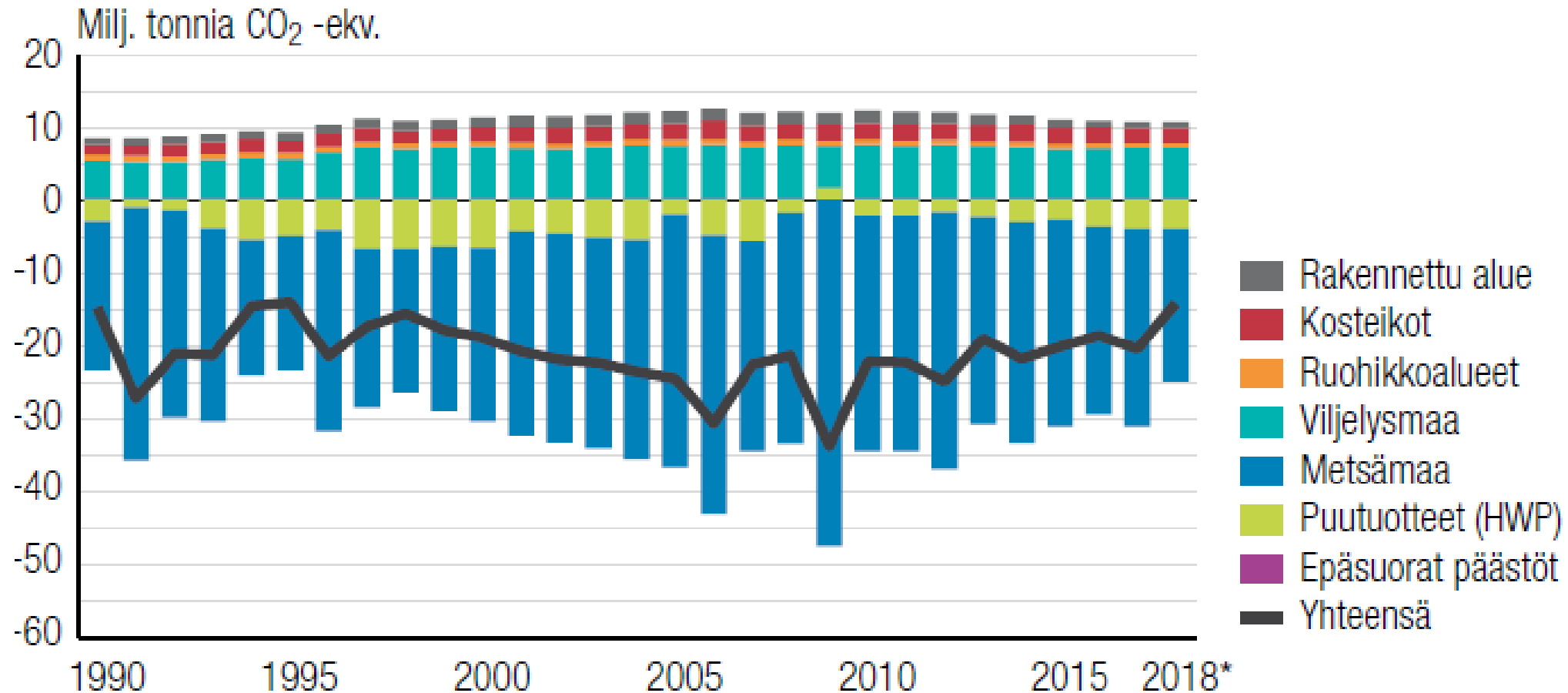

Ilmastotoimien iso kuva

- Suomen tavoitteena hiilineutraalius 2035 – kunnianhimoinen ja haastava tavoite
- Iso kuva: fossiilisista päästävä eroon!
- Päästövähennykset toteutettava alueellisesti ja sosiaalisesti oikeudenmukaisesti
- Toimien oltava kustannustehokkaita ja vaikuttavia
- Maankäyttösektorin ilmasto-ohjelma valmisteilla

Maankäyttösektorilla (LULUCF) voidaan vähentää päästöjä ja vahvistaa nieluja

MAANKÄYTTÖSEKTORIN TOIMENPIDEKOKONAISUUS, ALUSTAVIA EHDOTUKSIA TOIMENPITEIKSI

Hiilinielujen ja –varastojen sekä sopeutumisen vahvistaminen lyhyellä ja pitkällä aikavälillä

ILMASTOKESTÄVÄ MAATALOUS

Hiiltä sitovat ja varastoivat sekä päästöjä vähentävät viljelytavat, -tekniikat ja tuotteet sekä palvelut

- Maaperätiedon kehittäminen [myös muu maankäyttö?]
- Lisätään turvepeltojen monivuotista viljelyä muokkaamatta *esim. edistämällä nurmen käyttöä rehuna, kuivikkeena ja muina tuotteina*
- Tehostetaan säätösaloajitusta turvepelloilla, *esim. pilotoidaan automaattista säätelyä, tehdään toimintamalli säätösaloajituksen hyötyjen todentamiseksi*
- Lisätään turvepeltojen ilmastokestävän viljelyn neuvontaa *esim. tilakohtaiset kehittämissuunnitelmat tuottajien kanssa*
- Lisätään kosteikkoviljelyä ja edistetään kosteikkoviljelytuotteiden markkinoiden syntyä

- Selvitetään ja lisätään maanparannusaineiden (esim. biohiili, rakennekalkki, nollakuitu) ja maaperän kasvukuntoa lisäävien kasvien (alus- ja kerääjäkasvit) kokeilua ja käyttöä
- Monipuolistetaan viljelyä, lisätään viljelykiertoja ja talviaikaista kasvipeitteisyyttä sekä kehitetään korkean jalostusasteen tuotteita, jotka vähentävät kokonaispäästöjä ja/tai varastoivat hiiltä maaperään; *esim. selvitetään pullonkaulat, lisätään kasvinjalostusta, kehitetään korkean jalostusasteen tuotteita*
- Pitkäaikaisaineistojen hyödyntäminen (t&k) [myös muu maankäyttö?]

Edistetään kansainvälistä 4/1000-aloitetta maatalouden hiilensidonnassa lisäämiseksi

ILMASTOKESTÄVÄ METSÄTALOUS

Kehitetään ja jalkautetaan toimintamallit suometsien ilmastokestävään hoitoon

- Turvemaametsien hyödyntämisen uusi suunnittelu- ja toimintamalli; *Turvemaametsien käytön kokonaistarkastelu (puunhuolto, ilmasto, monimuotoisuus ja luonnonhoito, vesistöt) valuma-alueella*
- Suometsäosaaja;
- Turvemaametsien metsänkäsittelytapojen (*jatkuvapeitteinen kasvatus, tuhkalannoitus, uudistamisvaihtoehdot, vaihtoehdot hakkuumenetelmät*) kokonaisvaikutuksien ja kannattavuuden tarkastelu;
- Turvemaametsien päästövähennyspotentiaali ja vaikutusarviot puuston kehitykselle; *luotettavat puuntuotanto- ja hiililaskentamallit,*

Huolehditaan metsien kasvukyvystä ja terveydestä ja edistetään monipuolisia metsien kasvatus- ja käsittelytapoja

- Kehitetään ja viedään käytäntöön jatkuvapeitteisen metsänkäsittelyn kasvatusmallit
- Kehitetään sekametsäkasvatusmallit
- Edistetään metsälannoitusta (tutkimus ja neuvonta) ja jalostetun metsänviljelyaineiston käyttöä
- Riskianalysit ja riskien hallinta [myös muu maankäyttö?]
- Ilmasto- ja monimuotoisuustavoitteiden ja toimenpiteiden yhteistarkastelu: ristiriidat ja synergiat [myös muu maankäyttö?]

Päivitetään metsänhoidon suosituksien hillinnän ja sopeutumien edistämiseksi

Pitkään hiiltä sitovien puutuotteiden tutkimus ja tuotekehitys sekä sivuvirtojen hyödyntäminen

MAANKÄYTÖN MUUTOKSIIN LIITTYVÄT TOIMET KOSTEIKOT

Edistetään monitavoitteisia kosteikkoja
Heikkotuottoisten, aktiivikäytön ulkopuolelle siirtyneiden/siirtyvien, runsaspäästöisten turvemaiden siirtyminen kosteikoksi ja niiden monipuolinen käyttö (mm. riistakosteikat, tulvasuojelu, maatalouskosteikat); *luontopohjaiset ratkaisut, kosteikkojen yleissuunnitelmat, xx*

Metsitys- ja kosteikko-ohjelma; metsityksen kriteerit ja selvitys potentiaalista; metsitystuki

Toimenpiteet metsäkadon vähentämiseksi:

- **Rakennetun maan** maankäyttömuutosmaksun, metsäkadon kompensatiojärjestelmän ja muun ohjauksen (*esim. suunnittelujärjestelmien ja vaikutusarviontien kehittäminen*) selvittäminen ja kokeilu

Pellonraivauksen vähentäminen

- Tilusjärjestelyjen edistäminen (HO peltorakenteen kehittämissuunnitelma)
- Lannan käsittely ja prosessointi (HO Ravinnekierroksen toimenpidekokonaisuus; HO biokaasuohjelma),
- Muut mahd. toimenpiteet, *esim. maanvaihdot (peltopörssi), pitkäaikaiset pellonvuokrasopimukset, tilojen väliset yhteistyömallit*

CAP:n tulevaisuus

- Päätehtävä on edelleen tuottaa ruokaa!
- Ruokaturva huomioitu myös Pariisin ilmastopöytäkirjassa
- Vaatimusten ja rahoituksen tasapaino
- Suomen tavoitteena yhdistää kunnianhimo ilmasto- ja ympäristötoimissa joustavuuteen ja kansallisten olojen huomiointiin

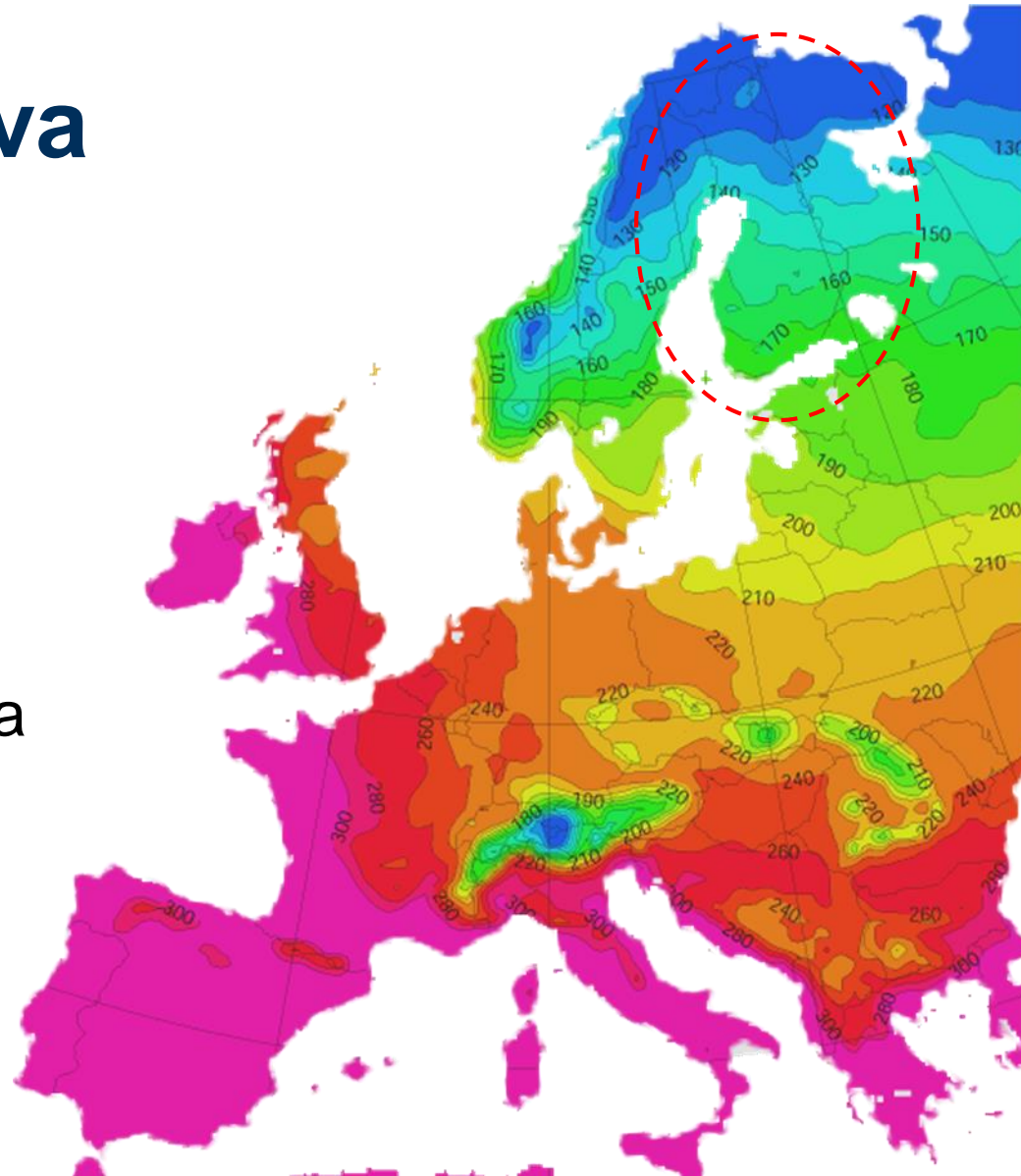

Yleiset suuntaviivat

- Ympäristötoimia tehty jo pitkään – 86 % viljelypinta-alasta sitoutunut ympäristökorvaustoimenpiteisiin.
- Tulevalla CAP-kaudella ilmasto- ja ympäristöasiat ovat yhä vahvemmin osa maatalouspolitiikan tavoitteita ja toimenpiteitä.
- Maatalouspolitiikan keskiössä jatkossakin:
 - turvallinen, terveellinen sekä eettisesti ja kestävästi tuotettu ruoka
 - pohjoisen sijaintimme ja olosuhteemme huomioiminen
 - hiilensidonta, kiertotalous ja resurssitehokkuus
 - uusiutuva energia ja luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojeleminen.

Olosuhteet huomioitava

- Lyhyt kasvukausi, kylmät talvet, harva asutus, pitkät etäisyydet
 - Matalat hehtaarisadot, vähän kasvivaihtoehtoja
 - Korkeat tuotantokustannukset
- Suuret kuluttajamarkkinat kaukana Suomesta
- Yhteiset tuottajahinnat maailman- ja EU-markkinoiden perusteella

Uudistettavan CAP:n tavoitteet

1. varmistaa maataloustuottajille kohtuulliset tulot
2. parantaa kilpailukykyä
3. muuttaa elintarvikeketjun voimasuhteita
4. tukea ilmastotoimia
5. suojella ympäristöä
6. säilyttää maisemat ja biodiversiteetti
7. tukea sukupolvenvaihdosta
8. säilyttää maaseutualueet elinvoimaisina
9. varmistaa elintarvikkeiden laatu ja täyttää terveysvaatimukset

Yhteenveto

- Entistä vihreämpi CAP tarvitsee riittävän rahoituksen.
- Ympäristön ja ilmaston kannalta kestävästi tuotettu ruoka ja kannattavuus kulkevat käsikädessä.
- Tärkeintä on pitää maatalous elinvoimaisena Suomessa, jolloin voimme itse vaikuttaa sen hiilijalanjälkeen ja tuotantoeläinten hyvinvointiin.
- Maa- ja metsätalous ovat monin tavoin siis ratkaisu ilmastonmuutokseen – eivät ongelma.
- Ilmastonmuutos myös mahdollisuus Suomelle; bio- ja kiertotalouden ratkaisut sekä vastuullisuuden valttikortit valjastettava koko Suomen hyväksi.

KIITOS!